

**A LA MESA DEL SENADO**

El Grupo Parlamentario Mixto, a iniciativa de los senadores Carles Mulet y Jordi Navarrete, al amparo de lo establecido en el Reglamento del Senado, presenta para su debate en la Comisión que corresponda la siguiente **MOCIÓN para la eliminación de la asignatura de religión de los centros de enseñanza públicos**

**EXPOSICIÓN DE MOTIVOS**

Con la aprobación de la Constitución en 1978, el estado español pasó a tener la consideración de estado aconfesional. En su artículo 16.3 se establece que *“ninguna confesión tendrá carácter estatal. Los poderes públicos tendrán en cuenta las creencias religiosas de la sociedad española y mantendrán las consiguientes relaciones de cooperación con la Iglesia Católica y las demás confesiones”*

Escoger el término aconfesionalidad y no laicidad no es cuestión baladí. Mientras que los Estados laicos cuentan con una separación estricta entre el Estado y cualquier elemento de procedencia religiosa, los estados aconfesionales desdibujan esa línea. El Tribunal Constitucional español, ha aludido en su jurisprudencia a la “laicidad positiva” (STC 46/2001; STC 128/2001; STC 154/2002; STC 101/2004) para defender esa cooperación entre ambas partes por considerarse “socialmente positivo y enriquecedor para una sociedad democrática”.

Durante el gobierno de Adolfo Suárez se firmó el acuerdo con la Santa Sede, en el cual establecía que la enseñanza de la religión católica formaría parte del plan de estudios tanto de primaria como de secundaria en condiciones equiparables a las demás disciplinas fundamentales. Los acuerdos con el Vaticano establecen claramente lo siguiente:

- La Religión Católica deberá ofertarse de forma obligatoria pero con carácter de elección voluntaria.
- La enseñanza religiosa será impartida por las personas que sean designadas por la autoridad académica entre aquellas que el ordinario diocesano proponga para ejercer esta enseñanza.
- A la jerarquía eclesiástica corresponde señalar los contenidos de la enseñanza y formación religiosa católica, siendo la única asignatura cuyo currículo no lo establecen las administraciones públicas.

Así, y aún reconociendo que no sería obligatoria, se entendió que tendría que tener una materia alternativa al hacer constar que «las autoridades adoptarán las medidas oportunas para que el hecho de recibir o no la enseñanza religiosa no suponga discriminación alguna en la actividad escolar»



Con la aprobación de la LOGSE en 1990 y ya debiendo haber marcado distancias con el pasado, se consideró nuevamente que los centros educativos deberían ofertar de manera obligada la religión si bien a elección voluntaria del alumnado y teniendo como alternativa la asignatura de Ética, y dejando la primera de tener validez académica a pesar de ocupar horas en los calendarios escolares.

En 2006 se aprueba en Cortes la LOE. El gobierno de José Luis Rodríguez Zapatero mantuvo la religión proponiendo como alternativa a la misma historia de las religiones o realizar actividades de estudio. La asignatura de historia de las religiones nunca llegó a definirse ni programarse, por lo que quedó como única opción el empleo de horas lectivas al estudio.

La LOMCE supuso un retroceso significativo: la asignatura de religión volvía a tener validez académica en las etapas de Educación Primaria, Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato, quedando la concreción del horario en manos de las Comunidades Autónomas.

En julio de 2018, y con la entrada del Gobierno de Pedro Sánchez, se propuso la derogación de manera urgente de varios artículos de la LOMCE, anunciando que la asignatura de Religión dejaría de ser computable a efectos académicos.

La reforma en este ámbito debe avanzar más allá. La evaluación o no de la asignatura de Religión es un debate caduco que debe de plantear un cambio real: dejar de contar con esta asignatura dentro del horario lectivo y las programaciones docentes, destinando ese tiempo a otras asignaturas o proyectos interdisciplinares que respondan a la realidad socioeducativa de cada centro.

A ello hay que añadir el gasto anual de 100 millones de euros a maestros de Religión que es asumido por el Estado y las comunidades autónomas y que, sin pasar por procesos de oposición, ocupan plazas de profesores en los centros educativos públicos.

La realidad es que cada vez menos alumnado se decanta por la asignatura de religión lo que denota la tendencia de la sociedad a separar sus creencias religiosas de la educación que reciben. Seguir impartirla va en contra de los cambios que ha experimentado nuestra sociedad desde la entrada de la democracia. Dar pie a los fundamentalismos, sean de la religión que sean, solo alimenta movimientos intolerantes y extremistas que poco tienen que ver con la libertad y el respeto. Ejemplo de ello es el vivido en la localidad de Altura que, tras el anuncio de que había la posibilidad de que se impartiera religión islámica en su colegio público, decenas de personas se concentraron para protestar y mostrar su malestar por la propuesta. Aunque finalmente no se llevará a cabo esta experiencia piloto, el hecho de que la regulación estatal contemple que la religión se imparta en los centros, abre la posibilidad a estas propuestas que, como se ha constatado, crean conflictos impensables en otros estados de nuestro entorno.



Por todo ello, se presenta la siguiente **MOCIÓN**:

La Comisión insta al Gobierno a:

- 1.- Eliminar la religión de los centros educativos públicos quedando esta asignatura fuera del horario lectivo y del plan de estudios, y dedicar ese horario lectivo a otras asignaturas o proyectos interdisciplinares que respondan a la realidad socioeducativa de cada centro.
- 2.- Dejar de asumir el coste del salario de los profesores de religión en los centros privados concertados
- 3.- Terminar con los acuerdos y concordatos que permitan la intromisión de confesiones religiosas en el sistema educativo y demás instituciones públicas.

---

Amb l'aprovació de la Constitució el 1978, l'estat espanyol va passar a tenir la consideració d'estat aconfessional. En el seu article 16.3 s'estableix que "cap confessió tindrà caràcter estatal. Els poders públics tindran en compte les creences religioses de la societat espanyola i mantindran les conseqüents relacions de cooperació amb l'Església Catòlica i les altres confessions "

Escollir el terme aconfessionalitat i no laïcitat no és qüestió intranscendent. Mentre que els Estats laics compten amb una separació estricta entre l'Estat i qualsevol element de procedència religiosa, els estats aconfessionals desdibuixen aquesta línia. El Tribunal Constitucional espanyol, ha al·ludit en la seva jurisprudència a la "laïcitat positiva" (STC 46/2001; STC 128/2001; STC 154/2002; STC 101/2004) per defensar aquesta cooperació entre ambdues parts per considerar-se "socialment positiu i enriquidor per a una societat democràtica "

Durant el govern d'Adolfo Suárez es va signar l'acord amb la Santa Seu, en el qual establia que l'ensenyament de la religió catòlica formaria part del pla d'estudis tant de primària com de secundària en condicions equiparables a les altres disciplines fonamentals. Els acords amb el Vaticà estableixen clarament el següent:

- La Religió Catòlica haurà oferir-se de forma obligatòria però amb caràcter d'elecció voluntària.
- L'ensenyament religiós serà impartit per les persones que siguen designades per l'autoritat acadèmica entre aquelles que l'ordinari diocesà propose per exercir aquest ensenyament.
- A la jerarquia eclesiàstica correspon assenyalar els continguts de l'ensenyament i formació religiosa catòlica, sent l'única assignatura el currículum no ho estableixen les administracions públiques.



Així, i tot reconèixer que no seria obligatòria, es va entendre que hauria de tenir una matèria alternativa en fer constar que «les autoritats han d'adoptat les mesures oportunes perquè el fet de rebre o no l'ensenyament religiós no supose cap discriminació en l'activitat escolar»

Amb l'aprovació de la LOGSE el 1990, i encara que ja s'haurien d'haver marcat distàncies amb el passat, es va considerar novament que els centres educatius haurien oferir de manera obligada la religió si bé a elecció voluntària de l'alumnat, tenint com a alternativa l'assignatura d'Ètica, i deixant la primera de tenir validesa acadèmica tot i ocupar hores en els calendaris escolars.

El 2006 s'aprova en Corts la LOE. El govern de José Luís Rodríguez Zapatero va mantenir la religió proposant com a alternativa a la mateixa història de les religions o realitzar activitats d'estudi. L'assignatura d'història de les religions mai va arribar a definir-se ni programar, de manera que va quedar com a única opció l'ocupació d'hores lectives a l'estudi.

La LOMCE va suposar un retrocés significatiu: l'assignatura de religió tornava a tenir validesa acadèmica en les etapes d'Educació Primària, Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, i la concreció de l'horari en mans de les comunitats autònomes.

Al juliol de 2018, i amb l'entrada del Govern de Pedro Sánchez, es va proposar la derogació de manera urgent de diversos articles de la LOMCE, anunciant que l'assignatura de Religió deixaria de ser computable a efectes acadèmics.

La reforma en aquest àmbit ha d'avançar més enllà. L'avaluació o no de l'assignatura de Religió és un debat caduc que ha de plantejar un canvi real: deixar de comptar amb aquesta assignatura dins de l'horari lectiu i les programacions docents, destinant aquest temps a altres assignatures o projectes interdisciplinaris que responguen a la realitat socioeducativa de cada centre.

A això cal afegir la despesa anual de 100 milions d'euros a mestres de Religió que és assumit per l'Estat i les comunitats autònomes i que, sense passar per processos d'oposició, ocupen places de professors i professores en els centres educatius públics.

La realitat és que cada vegada menys alumnat es decanta per l'assignatura de religió el que denota la tendència de la societat a separar les seves creences religioses de l'educació que reben. Seguir impartint-la va en contra dels canvis que ha experimentat la nostra societat des de l'entrada de la democràcia. Donar peu als fonamentalismes, siguen de la religió que siguen, només alimenta moviments intolerants i extremistes que poc tenen a veure amb la llibertat i el respecte. Exemple d'això és el viscut a la localitat d'Altura que, després de l'anunci que hi havia la possibilitat que s'impartira religió islàmica en el seu col·legi públic, desenes de persones es van concentrar per protestar i



mostrar el seu malestar per la proposta. Tot i que finalment no es durà a terme aquesta experiència pilot, el fet que la regulació estatal contemple que la religió s'impartisca en els centres, obri la possibilitat a aquestes propostes que, com s'ha constatat, creen conflictes impensables en altres estats del nostre entorn .

Per tot això, le Comisio insta el Govern a:

- 1.- Eliminar la religió dels centres educatius públics quedant aquesta assignatura fora de l'horari lectiu i del pla d'estudis, i dedicar aquest horari lectiu a altres assignatures o projectes interdisciplinaris que responguen a la realitat socioeducativa de cada centre.
- 2.- Deixar d'assumir el cost del salari dels professors i professores de religió en els centres privats concertats
- 3.- Acabar amb els acords i concordats que permetisquen la intromissió de confessions religioses en el sistema educatiu i la resta institucions públiques.

Palacio del Senado, a 3 de agosto de 2018.

**Carles Mulet García**  
Portavoz

**Jordi Navarrete Pla**